

خاطرهنکارها

پرونده‌های که بسته نمی شود

زهرا جعفرزاده | سال‌های ۶۲ و ۶۳ یادآور روزهای تلخی برای بیماران هموفیلی است؛ سال‌هایی که فرآورده‌های خونی آلوده به ویروس ایچ‌آی‌وی وارد کشور شد و تا نزدیک به ۱۰ سال پس از آن، برای درمان و دیالیز به بدن مبتلایان هموفیلی تزریق می‌شد. فرآورده‌های خونی آلوده، فاکتورهای انعقادی خون بودند که برای درمان این بیماران مورد استفاده قرار می‌گرفت. خون‌های آلوده از فرانسه و به صورت مشخص از انستیتوی میرواین کشور وارد ایران شده بود. البته تنها همبیماران ایرانی قربانی نشدند، بیماران کشورهای عراق، آلمان غربی، ایتالیا، آرژانتین و عربستان هم در صف قربانیان ایستادند. حدود سه سال از ورود این خون‌ها می‌گذشت که نخستین مورد ایندز در ایران شناسایی شد. بیمار یک کودک هموفیل ۶ ساله به نام «سعود» بود که اسمش به‌عنوان نخستین مبتلا به ایندز در کشور ثبت شد. او یکی از استفاده‌کنندگان فرآورده‌های خونی آلوده بود. شکایت خانواده او به دفتر مقام معظم رهبری منجر شد تا پرونده به جریان افتد. پیگیری‌های قضائی خون‌های آلوده از خرداد سال ۷۳ و از سوی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شروع شد و سه سال پس از آن با شکایت بیماران و خانواده‌هایشان پرونده‌های دستگاه قضائی تشکیل و قوه قضائیه برای رسیدگی به ماجرا وارد کار شد.

در خرداد سال ۸۳ دادگاه وزارت بهداشت و سازمان انتقال خون را در خصوص این پرونده محکوم کرد و آنها را ملزم به پرداخت خسارت به ۹۷۴ شاکی پرونده، درمان بیماران مبتلا و عذرخواهی وزارت بهداشت کرد و در نهایت با بسته شدن پرونده در سال ۹۶ متهمان تبرئه شدند.

آمارها نشان می‌دهد از زمان ورود این فرآورده‌های خونی به کشور نزدیک به ۹۷۴ بیمار هموفیل مبتلا به ایندز شدند و تا اردیبهشت سال ۹۰ حدود ۲۰۰ نفر از قربانیان جانشان را از دست دادند، با این حال وزارت بهداشت مرگ ۱۲۵ نفر از بیماران هموفیلی و بیماران کلیوی در اثر ابتلا به ایندز را پذیرفت.

پرونده خون‌های آلوده تنها به دهه ۶۰ و واردات جنجالی فرآورده‌های خونی از فرانسه محدود نشد، یک دهه بعد از آن، بیماران دیالیز و بیمار دیگر هموفیلی‌ها درگیر پرونده عجیبی شدند. در اوایل سال ۷۰ و با راه‌اندازی پالایشگاه خون به دلیل نبود دستگاه‌های پیشرفته گیرندگان خون مبتلا به هیپاتیت شدند و همین هم شد تا پرونده دیگری به جریان افتد. شاکیان این پرونده ۳ هزار و ۵۰۰ نفر بودند که پرونده کیفری قطوری برایشان تشکیل شد و با این که در اواخر سال ۹۶ به صورت رسمی پرونده از نظر قضائی بسته شد، اما به گفته علی صابری، وکیل پرونده خون‌های آلوده، خیلی از قربانیان نتوانستند به حق و حقوقشان برسند.

با این که به تاکید مسئولان قضائی و بهداشتی هر دو پرونده بسته شده، اما پس از گذشت ۳۵ سال درد خانواده‌ها و بازمانده‌های آنها همچنان تازه است، آنها هنوز از رنج‌هایی که آن سال‌ها و سال‌های بعد از آن کشیدند، از تبعیض‌های اجتماعی و درمانی در سال‌های ابتدایی ابتلا و پس از آن، از مشکلات خانوادگی و طردشدگی اجتماعی دردمندند.

آلوده‌میدون فرآورده‌های خونی را خود کشور واردکننده بر ملا کرد. سال ۷۰ بود که پرونده خون‌های آلوده رسوا شد. در آوریل (فروردین - اردیبهشت) سال ۷۰ مقاله‌ای در یکی از روزنامه‌های فرانسوی منتشر شد که ماجرای فروش و صادرات فاکتورهای انعقاد خونی آلوده به ویروس ایچ‌آی‌وی و هیپاتیت را به برخی کشورها از جمله ایران بر ملا کرد، این رسوایی در دوران نخست‌وزیری لوران فابیوس اتفاق افتاد، پس از آن بود که پرونده به صورت جدی در ایران مورد رسیدگی قرار گرفت. خیلی از کشورهای قربانی این پرونده توانستند از فرانسه غرامت بگیرند، اما پراساس آن چه و کلاهی این پرونده می‌گویند مسئولان ایرانی موفق به دریافت خسارت نشدند.

شهروند ۶۲

www.shahrvand-newspaper.ir

قفل تعطیلی سه‌ساله دانشگاه‌ها شکسته شد

سال ۶۲، سال دانشجویان

سال ۵۸، سازمان سنجش، اعلانی برای ثبت‌نام کنکور منتشر نکرد. همچنین در اسفند ۵۸، طی هماهنگی میان گروه دانشجویی طرفدار اسلامی شدن دانشگاه رویدادهای اوایل سال ۱۳۵۹ روی داد و تا سه سال ادامه داشت؛ رویدادهایی که به انقلاب فرهنگی شهره شدند و هدفشان هم اسلامی‌سازی دانشگاه‌ها بود. امام خمینی (ره) در فروردین سال ۵۹ بر تصفیه دانشگاه تأکید کرده و گفتند: «باید انقلاب اسلامی در تمام دانشگاه‌های سراسر ایران به وجود آید تا اساتیدی که در ارتباط با شرق و یا غرب‌اند، تصفیه گردند و دانشگاه محیط سالمی شود برای تدریس علوم اسلامی.» به دنبال این پیام نوروزی بود که فاز اجرایی انقلاب فرهنگی آغاز شد. چند روز بعد بود که رئیس شهریاری وقت در بخشنامه‌ای از مسئولان دانشگاه‌ها خواست که از صدور مجوز برگزاری مراسم برای احزاب سیاسی در دانشگاه‌ها خودداری کنند.

مقصود فراستخواه در مطلبی درباره آن سال‌ها می‌نویسد: «در ماه‌های آخر سال ۵۸، سازمان سنجش، اعلانی برای ثبت‌نام کنکور منتشر نکرد. همچنین در اسفند ۵۸، طی هماهنگی میان گروه دانشجویی طرفدار اسلامی شدن دانشگاه رویدادهای اوایل سال ۱۳۵۹ روی داد و تا سه سال ادامه داشت؛ رویدادهایی که به انقلاب فرهنگی شهره شدند و هدفشان هم اسلامی‌سازی دانشگاه‌ها بود. امام خمینی (ره) در فروردین سال ۵۹ بر تصفیه دانشگاه تأکید کرده و گفتند: «باید انقلاب اسلامی در تمام دانشگاه‌های سراسر ایران به وجود آید تا اساتیدی که در ارتباط با شرق و یا غرب‌اند، تصفیه گردند و دانشگاه محیط سالمی شود برای تدریس علوم اسلامی.» به دنبال این پیام نوروزی بود که فاز اجرایی انقلاب فرهنگی آغاز شد. چند روز بعد بود که رئیس شهریاری وقت در بخشنامه‌ای از مسئولان دانشگاه‌ها خواست که از صدور مجوز برگزاری مراسم برای احزاب سیاسی در دانشگاه‌ها خودداری کنند.

مقصود فراستخواه در مطلبی درباره آن سال‌ها می‌نویسد: «در ماه‌های آخر سال ۵۸، سازمان سنجش، اعلانی برای ثبت‌نام کنکور منتشر نکرد. همچنین در اسفند ۵۸، طی هماهنگی میان گروه دانشجویی طرفدار اسلامی شدن دانشگاه رویدادهای اوایل سال ۱۳۵۹ روی داد و تا سه سال ادامه داشت؛ رویدادهایی که به انقلاب فرهنگی شهره شدند و هدفشان هم اسلامی‌سازی دانشگاه‌ها بود. امام خمینی (ره) در فروردین سال ۵۹ بر تصفیه دانشگاه تأکید کرده و گفتند: «باید انقلاب اسلامی در تمام دانشگاه‌های سراسر ایران به وجود آید تا اساتیدی که در ارتباط با شرق و یا غرب‌اند، تصفیه گردند و دانشگاه محیط سالمی شود برای تدریس علوم اسلامی.» به دنبال این پیام نوروزی بود که فاز اجرایی انقلاب فرهنگی آغاز شد. چند روز بعد بود که رئیس شهریاری وقت در بخشنامه‌ای از مسئولان دانشگاه‌ها خواست که از صدور مجوز برگزاری مراسم برای احزاب سیاسی در دانشگاه‌ها خودداری کنند.

سال ۵۸، سازمان سنجش، اعلانی برای ثبت‌نام کنکور منتشر نکرد. همچنین در اسفند ۵۸، طی هماهنگی میان گروه دانشجویی طرفدار اسلامی شدن دانشگاه رویدادهای اوایل سال ۱۳۵۹ روی داد و تا سه سال ادامه داشت؛ رویدادهایی که به انقلاب فرهنگی شهره شدند و هدفشان هم اسلامی‌سازی دانشگاه‌ها بود. امام خمینی (ره) در فروردین سال ۵۹ بر تصفیه دانشگاه تأکید کرده و گفتند: «باید انقلاب اسلامی در تمام دانشگاه‌های سراسر ایران به وجود آید تا اساتیدی که در ارتباط با شرق و یا غرب‌اند، تصفیه گردند و دانشگاه محیط سالمی شود برای تدریس علوم اسلامی.» به دنبال این پیام نوروزی بود که فاز اجرایی انقلاب فرهنگی آغاز شد. چند روز بعد بود که رئیس شهریاری وقت در بخشنامه‌ای از مسئولان دانشگاه‌ها خواست که از صدور مجوز برگزاری مراسم برای احزاب سیاسی در دانشگاه‌ها خودداری کنند.

مقصود فراستخواه در مطلبی درباره آن سال‌ها می‌نویسد: «در ماه‌های آخر سال ۵۸، سازمان سنجش، اعلانی برای ثبت‌نام کنکور منتشر نکرد. همچنین در اسفند ۵۸، طی هماهنگی میان گروه دانشجویی طرفدار اسلامی شدن دانشگاه رویدادهای اوایل سال ۱۳۵۹ روی داد و تا سه سال ادامه داشت؛ رویدادهایی که به انقلاب فرهنگی شهره شدند و هدفشان هم اسلامی‌سازی دانشگاه‌ها بود. امام خمینی (ره) در فروردین سال ۵۹ بر تصفیه دانشگاه تأکید کرده و گفتند: «باید انقلاب اسلامی در تمام دانشگاه‌های سراسر ایران به وجود آید تا اساتیدی که در ارتباط با شرق و یا غرب‌اند، تصفیه گردند و دانشگاه محیط سالمی شود برای تدریس علوم اسلامی.» به دنبال این پیام نوروزی بود که فاز اجرایی انقلاب فرهنگی آغاز شد. چند روز بعد بود که رئیس شهریاری وقت در بخشنامه‌ای از مسئولان دانشگاه‌ها خواست که از صدور مجوز برگزاری مراسم برای احزاب سیاسی در دانشگاه‌ها خودداری کنند.

نیم‌نگاه تشکیل نخستین جلسه مجلس خبرگان رهبری

نخستین مجلس خبرگان رهبری در شرایطی تشکیل شد که کشور در حال جنگ با حکومت بعثی عراق بود. برای مجلس اول خبرگان رهبری ۱۶۸ نفر برای شرکت در رقابت‌های انتخاباتی ثبت‌نام کردند که از این تعداد ۱۲ نفر رد صلاحیت شدند. در مجموع ۱۸ میلیون و ۱۴۰ هزار و ۹۸۵ نفر در این انتخابات شرکت کردند و در نهایت آیت الله‌مشکینی رئیس مجلس خبرگان شد ۲۴ مرداد

وزارت اطلاعات تشکیل شد

لايه تشكيل وزارت اطلاعات در سال ۱۳۶۲ توسط دولت میرحسین موسوی، نخست‌وزیر وقت ایران تهیه و مورد تصویب مجلس قرار گرفت و حجت‌الاسلام والمسلمین محمد محمدی ری شهری به‌عنوان نخستین وزیر اطلاعات جمهوری اسلامی تصدی این وزارتخانه را برعهده گرفت.

۱۷ مهر

محمدباقر حکیم، سخنگوی مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق خیر داد:

شهادت ۶ تن از اعضای خاندان آیت‌الله حکیم

۱۳ اردیبهشت
با رمزی با رسول الله (ص) به مدت ۱۹ روز در مناطق عملیاتی طلائی و جزایر مجنون انجام شد

عملیات غرور آفرین خیبر

در این عملیات بیش از ۲۳ یگان دشمن به طور متوسط از ۲۰ تا ۱۰۰ درصد و تیپ زرهی ۱۰۰ درصد منهدم شد.

۳ اسفند

بیدار باشید!

اینها با توطئه‌هایشان می خواهند کار را انجام بدهند

بیدار باشید! توجه کنید! اینها با توطئه‌هایشان می خواهند کار را انجام بدهند، نمی‌توانند با دخالت نظامی کار بکنند، اینها می خواهند با شیطنتهایشان کار خودشان را انجام بدهند. آن وقت شیطنتهای این بود که سیاست از مذهب خارج است و بسیار ضرر به ما زدند و ما بسیار ضرر خوردیم و آنها هم بسیار نفع بردند. این مطلب شکست خورده. حالا می‌گویند که سیاست حق مجتهدین است؛ یعنی در امور سیاسی در ایران بالصددر دخالت کنند، باقی‌شان برون‌سراغ کارشان. یعنی مردم برون‌سراغ کارشان، هیچ کار به مسائل اجتماعی نداشته باشند و چند نفر پیرمرد ملا بیایند دخالت بکنند؛ این از آن توطئه سابق بدتر است برای ایران. برای اینکه آن یک عده از علما را کنار می‌گذاشت، منتها به واسطه آنها هم یک قشر زیادی کنار گذاشته می‌شوند، این تمام ملت را می‌خواهد کنار بگذارد؛ یعنی نه این که این می‌خواهد مجتهد را داخل کند، این می‌خواهد مجتهد را با دست همین ملت از بین ببرد.

صحیفه امام خمینی «جلد ۱۸» صفحه ۳۶۸

ماندگاران

وداع با مسیح کردستان

محمد پروجری از بنیانگذاران سپاه و فرماندهان نظامی کردستان و دیگر همراهانش با انفجار مین در مسیر جاده مهلباد به نطفه به شهادت می‌رسد. مردم کردستان او را به دلیل فعالیت‌هایش در این استان مسیح کردستان نامیدند. ۱ خرداد

خدا حافظ حاج ابراهیم

حاج محمد ابراهیم همت، فرمانده لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله (ص) شهید شد. مرضی آوینی شهید اهل قلم در توصیف شهید همت می‌گوید: «من هرگز اجازه نمی‌دمم که صدای حاج همت در درونم گم شود. این سردار خیر، قلعه قلب مرا نیز فتح کرده است.» ۱۷ اسفند

محاكمه جمعی از رهبران حزب توده در دادگاه انقلاب اسلامی ارتش آغاز شد

محاكمه سران حزب توده

در شبکه یک تلویزیون اعترافات نورالدین کیانوری، دبیر کل این حزب و محمود اعتمادزاده، مترجم معروف ادبیات با امضای مابده‌آذین به‌عنوان یکی از اعضای رده بالای حزب پخش می‌شود. ۱۵ آذر

جعبه جادو

سربداران

روایت مقاومت و ایثار

سربداران سریالی تاریخی است که براساس قیام سربداران خراسان به رهبری شیخ حسن جوری علیه استیلای مغول در سال ۱۳۶۲ تولید شده است. کارگردان این مجموعه محمدعلی نجفی بوده و کیهان رهگذار نویسنده‌ی و مشاور کارگردانی آن را برعهده داشته است. امین تارخ، سوسن تسلیمی، علی نصیریان، محمدعلی کشاورز، فیروز بهجت محمدی از جمله بازیگران این سریال تاریخی هستند.

آغاز عملیات والفجر ۳

عملیات والفجر ۳ در جبهه میانی -مهران، با تلاش مشترک دلاور مردان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری اسلامی ایران که ۱۳ روز طول کشید و به تأمین امنیت شهر مهران و خطوط مرزی و برقراری ارتباط جبهه‌های میانی و جنوب، از طریق جاده ایلام -دهلران و کشته و زخمی شدن بیش از ۵۵ هزار عراقی و انهدام ۱۶۵ تانک و یک هواپیما و ۵ بالگرد انجامید.

میدان

دربی ۱۲۰ هزار نفری

استقلال و پرسپولیس در پانزدهم مهرماه ۱۳۶۲، شهرآورد بیست‌وششم خود را در حضور بیش از ۱۲۰ هزار تماشاگر در ورزشگاه آزادی انجام دادند. پرویز مظلومی در دقیقه ۶۰ بازی دروازه بهروز سلطانی را گشود تا نام پرویز مظلومی به عنوان زنده تنها گل این بازی در تاریخ دربی‌ها ثبت شود. این دیدار پر تماشاگرترین شهرآورد نیز است.

بازنشریک «گزارش»

روایتی از جنگ کوپن و صف ارزاق

جنگ، کوپن و صف ارزاق؛ اینها نخستین برداشتهای اقتصادی از اوایل دهه ۶۰ است. دفترچه بسیج اقتصادی که در مساجد هر محل توزیع می‌شد. اهالی محل هم یکسری از اجناس که کوپن به آنها تعلق نمی‌گرفت ولی تعدادشان هم کم بود را با این دفترچه از تعاونی‌های محل خریداری می‌کردند. گاهی اوقات هم بین دارندگان این دفترچه در محل قرعه‌کشی انجام می‌شد که جویزی مثل دوچرخه، قابلمه و ظرف داشت.

یکی از خاطر‌سازترین راهکارهای اقتصادی توزیع کوپن با همان کالابرو بود که در اوایل دهه ۶۰، برای کنترل مشکلات ناشی از جنگ مانند قحطی و گرانی کالا انجام گرفت. آن زمان یکی از گفت‌وگوهای رایج میان مردم شماره کوپن اعلام‌شده و زمان باطل شدن آن بود. از اوایل دهه ۶۰ به بعد ۱۳ مرحله کالابرو منتشر شد که هر دوره آن ۲۸ ماه به طول می‌انجامد. البته توسعه بازارهای زیرزمینی و مشاغل کاذب از قبیل فروش ارز و کوپن و احتکار مواد غذایی از دیگر مشکلات اقتصادی آن دوران بود. رشد قیمت کالاها همچنان یکی از مشکلات لاینحالی باقی بود. رشد قیمت کالاها اساسی و میوه به‌خصوص در ایام

پایانی سال اعتراضات زیادی در متن جامعه به دنبال داشت. افزایش قیمت کالاهای اساسی از یکسو و اختصاص تسهیلات بانکی به بخش خدمات و بازرگانی از سوی دیگر طی این سال‌ها عرصه‌ای برای مردم بسیار سخت کرد و این مسأله در گزارش‌های روز روزنامه‌های وقت به خوبی نمایان بود.

نگاه‌سال

عراق به هیچ کدام از توافقنامه‌های بین‌المللی پایبند نیست

دشمن عهدشکن

- بازدید یک هفته‌ای کارشناسان سازمان ملل متحد از مناطق جنگی ایران که به تأیید استفاده عراق از گاز خردل و گاز اعصاب (تابون) انجامید و شورای امنیت نیز با صدور بیانیه‌ای این گزارش را تأیید کرده ولی از عراق به عنوان استفاده‌کننده سلاح‌های شیمیایی نام نبرد.
- تشکیل جلسه ۲۴۹۳ شورای امنیت سازمان ملل متحد و تصویب قطعنامه ۵۴۰ برای اعلام آتش‌بس فوری و خودداری طرفین از جنگ نفتکش‌ها و تأیید کشتیرانی و تجارت آزاد در آب‌های بین‌المللی.
- انتشار اطلاعیه مطبوعاتی ۱۴۷۹ کمیته بین‌المللی صلیب سرخ درباره تأیید بیماران شهرهای ایران به دست عراق و تقاضای رعایت موازین انسانی از طرفین.
- حمله هوایی و موشکی عراق به شهرهای ایلام و خرم‌آباد و خرمشهر و آبادان، ۲۵ دقیقه پس از تعهد این کشور مبنی بر قطع حمله به مناطق مسکونی در شهرها.
- ارتش عراق به مدرسه شهید پیروز بهبهان حمله کرد، این حمله باعث شهادت ده‌ها دانش‌آموز و شهروند شد.

عکس‌نوشت

نمایی که پیش‌روارید در اواخر تابستان ۱۳۶۲ شمسی، مدتی پیش از «عملیات والفجر ۴» در دوگاه تاکتیکی «قلاج» به ثبت رسیده است. نیمی از افراد حاضر در تصویر به شهادت رسیده‌اند و باقی هنوز در قید حیات هستند.

ایستاده از راست: حسین حاج قربان -سید یحیی (رحیم) صفوی (فرمانده وقت نیروی زمینی سپاه) -امیر نوحی -محسن رضایی میرقاند (فرمانده وقت سپاه) - شهید حاج محمد ابراهیم همت (فرمانده وقت لشکر ۲۷ محمد رسول الله (صلوات الله علیه) - شهید حاج عباس کریمی قهرودی (فرمانده وقت اطلاعات و عملیات لشکر ۲۷ محمد رسول الله (صلوات الله علیه) - شهید حاج حسین اسکندریلو (فرمانده وقت گردان سلمان از لشکر ۲۷ محمد رسول الله (صلوات اله علیه).

نشسته از راست: شهید علی اکبر حاجی پور امیر (فرمانده وقت تیپ عمار از لشکر ۲۷ محمد رسول الله (صلوات الله علیه) که حدود دو ماه بعد به شهادت رسید - رسول توکلی (مسئول وقت و رابط عمومی لشکر ۲۷ محمد رسول الله (صلوات الله علیه) - شهید سیدمحمدزاد ستوار - شهید ابراهیم علی معصومی (جانشین وقت تیپ عمار از لشکر ۲۷ محمد رسول الله (صلوات الله علیه) که حدود دو ماه بعد به شهادت رسید - شهید منوچهر رضایی